

UWAGI W RAMACH UZGODNIEN Z KOMISJĄ WSPÓLNĄ RZĄDU I SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Informacja o projekcie:

Tytuł	Projekt rozporządzenie Ministra Cyfryzacji w sprawie określenia wzoru umowy użyczenia komputera przenośnego typu laptop rodzicowi ucznia klasy objętej wsparciem
Autor	Minister Cyfryzacji
Projekt z dnia	07.08.2023 r.

Informacje o zgłaszającym uwagi:

Urząd	-----
Organizacja samorządowa	Związek Powiatów Polskich
Osoba do kontaktu	Przemysław Matysiak
e-mail	biuro@zpp.pl
tel.	18 477 86 00

Uwagi:

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (np. art., nr str., rozdział)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko resortu	Odniesienie do stanowiska resortu
1.	Załącznik do rozporządzenia – komparycja umowy w zakresie upoważnienia do działania w imieniu organu prowadzącego	Z treści rozporządzenia oraz załącznika nie wynika, czy upoważnienie do działania w imieniu organu prowadzącego ma być „jednym ogólnym upoważnieniem” do zawierania tego typu umów, czy też osoba upoważniona ma legitymować się każdorazowo odrębnym upoważnieniem do zawarcia konkretnej umowy. Dodatkowo wyjaśnienia wymaga, czy ww. upoważnienie ma stanowić załącznik do umowy.			
2.	Załącznik do rozporządzenia – § 1 pkt 1 i 2	Przepisy zawierają błędy o charakterze legislacyjno-językowym	Jest: „(...) podmiot sprawujących pieczę zastępczą (...)”. Powinno być: „(...) podmiot sprawujący pieczę zastępczą (...)”.		

3.	Załącznik do rozporządzenia – § 1 pkt 1	Pytanie z kim powinna być zawierana umowa w przypadku dziecka umieszczonego w placówce opiekuńczo-wychowawczej, który jednocześnie ma wyznaczonego opiekuna prawnego.			
4.	Załącznik do rozporządzenia §2	W załączniku do rozporządzenia powinno być przewidziane alternatywne brzmienie § 2 umożliwiające zawarcie kolejnej umowy użyczenia komputera używanego, którym wcześniej dysponowało dziecko na podstawie wcześniej zawartej umowy użyczenia, do rozwiązania której doszło przed upływem 5-letniego terminu.	W praktyce na pewno dojdzie do takich sytuacji jak: - zmiana szkoły przez ucznia na inną szkołę prowadzoną przez ten sam organ prowadzący; - rozwiązanie umowy użyczenia przez rodziców zastępczych/placówkę opiekuńczo-wychowawczą w przypadku powrotu dziecka do rodziny biologicznej/zmiany podmiotu sprawującego pieczę zastępczą. W takim przypadku powinna być zapewniona możliwość ponownego zawarcia umowy użyczenia z inną osobą na przekazanie tego samego (używanego) komputera.		
5.	Załącznik do rozporządzenia – § 2 ust. 3	§ 2 ust. 3 należy przenieść do końcowej części umowy i rozszerzyć o inne przypadki rozwiązania umowy (w tym na skutek sytuacji wskazanej w §5). Ponadto z przepisu albo należy wykreślić fragment „i w stanie niepogorszonym” i przyjąć, że w zakresie nieuregulowanym zastosowanie mają przepisy k.c. dot. umowy użyczenia albo przytoczyć pełne brzmienie §718 §1 k.c. (uwzględnienie zużycia rzeczy będącego następstwem prawidłowego używania). Poza tym w ust. 3 powinna być zapewniona alternatywna poprzez ustalenie w umowie możliwości zwrotu komputera w siedzibie szkoły/siedzibie Organu prowadzącego (w zależności od wyboru organu prowadzącego).	§ 2 ust. 3 Umowy powinien precyzyjnie regulować kiedy aktualizuje się obowiązek Biorącego w użyczenie do zwrotu laptopa. Umowa przewiduje (§ 2 ust. 2), że zawiera się ją na okres 5 lat, a także, że może zostać rozwiązana przez Strony przed upływem tego terminu, za miesięcznym wypowiedzeniem. Ponadto zwrot komputera następuje w przypadku wskazanym w §5. Zatem obowiązek zwrotu laptopa powinien aktualizować się: 1) wraz z upływem 5-letniego okresu, na który została zawarta Umowa, 2) w przypadku rozwiązania Umowy przez Strony przed upływem 5-letniego terminu, 3) rozwiązania umowy na skutek okoliczności wskazanej w §5.		

6.	Załącznik do rozporządzenia – § 3	Przepis zawiera błędy legislacyjno-językowe i powinien brzmieć: „§ 3. Organ prowadzący oświadcza, że Przedmiot Umowy przyjął od Ministra Cyfryzacji w związku z realizacją wsparcia wynikającego z Ustawy i zobowiązał się do jego użyczenia rodzicom ucznia klasy objętej wsparciem. ”.			
7.	Załącznik do rozporządzenia – § 4 ust. 1 pkt 2	Docelowo proponujemy aby przyjąć zasadę, że w przypadku rozporządzenia komputerem rodzic jest zobowiązany zwrócić kwotę stanowiącą równowartość komputera w dniu zawarcia umowy. Należy zaznaczyć, że w przypadku umowy użyczenia rodzic nie jest uprawniony do rozporządzenia mieniem.	Przepis § 4 ust. 1 pkt 2 ustanawia obowiązek Biorącego w użyczenie do zwrotu wartości laptopa (w określonych przypadkach), w uwzględnieniu okresu amortyzacji tego laptopa. Wyjaśnienia wymaga: - co projektodawcy rozumieją pod pojęciem okresu amortyzacji laptopa, - od kiedy ten okres ma być liczony, - od jakiej wartości ma być liczona amortyzacja, - w jaki sposób i według jakich przepisów prawa należy liczyć okres amortyzacji laptopa, - kto (jaki podmiot) ma liczyć tę amortyzację? Dodatkowo wyjaśnienia wymaga, czy ewentualnego zwrotu wartości laptopa Przyjmujący dokonuje na rzecz organu prowadzącego (tj. na jego rachunek bankowy), a także czy organ prowadzący ma obowiązek rozliczenia się z Ministrem Cyfryzacji z tych środków oraz kto ma dochodzić tych roszczeń. Inaczej niż w przypadku umowy o przekazanie własności tutaj mamy do czynienia z sytuacją gdy komputer jest własnością JST. Ponadto nie wiadomo w oparciu o jakie przesłanki dochodzący zwrotu równowartości ma ustalić, że przedmiot umowy stał się przedmiotem czynności rozporządzających, jeżeli w umowie nie wprowadzono domniemania, że brak okazania w siedzibie szkoły przedmiotu umowy jest równoznaczny ze stwierdzeniem, że takie rozporządzenie nastąpiło.		
8.	Załącznik do rozporządzenia – część wspólna § 4 ust. 2	Proponuje się w § 4 ust. 2 części wspólnej nadać brzmienie:	Projektowany § 4 ust. 2 powinien określać okres, w którym Biorący w użyczenie zobowiązuje się do nieusuwania wzorów graficznych itd.		

		„2. W okresie obowiązywania Umowy Biorący w użyczenie zobowiązuje się do:”.	Mając na uwadze, że zgodnie z projektowanym § 2 ust. 2 Umowy, jest ona zawierana na okres 5 lat, z zastrzeżeniem, że Strony mogą ją rozwiązać przed upływem tego terminu, za miesięcznym wypowiedzeniem – zasadnym jest określenie okresu zobowiązań umownych Biorącego właśnie jako „okres obowiązywania Umowy”.		
9.	Załącznik do rozporządzenia - § 4 ust. 2 pkt 1-3	Przepis wymaga wyjaśnienia, ewentualnie skreślenia lub przeredagowania, bowiem nie jest jasne w jaki sposób zobowiązania Biorącego w użyczenie mają (mogą) być egzekwowane, a także czy grozi za nie jakakolwiek sankcja. Dodatkowo wskazuje, że Ustawa nie reguluje obowiązków Biorącego w użyczenie w zakresie nieusuwania wzorów graficznych, okazania laptopa w siedzibie szkoły i uczestnictwa w monitoringu i ewaluacji.	Projektowany § 4 ust. 2 pkt 1-3 zawiera umowne zobowiązania podmiotu Biorącego laptopa w użyczenie. Podkreślenia wymaga, że ustawa nie przewiduje również takich obowiązków, o których mowa we wzorze umowy. W związku z powyższym należy wyjaśnić: - w zakresie pkt 1 – co w przypadku, gdy wzory graficzne, oznaczenia, naklejki dot. promocji realizowanego wsparcia ulegną zatarciu (wytarciu, przetarciu), zniszczeniu itp. na skutek zwykłego użytkowania laptopa? W jaki sposób i w jakim terminie organ prowadzący ma obowiązek (ew. może) egzekwować te zobowiązania? Aktualnie projektowany przepis nie określa okresu trwania zobowiązania, a także sankcji za jego niewykonanie. - w zakresie pkt 2 – co projektodawca rozumie przez pojęcie „jeżeli zaistnieje taka potrzeba”? W jaki sposób organ prowadzący ma wyegzekwować od Biorącego w użyczenie okazanie laptopa w siedzibie szkoły? W jaki sposób organ prowadzący ma powiadomić (wezwać) podmiot do takiego okazania, skoro jedynymi danymi osobowymi, które organ pozyskuje są imię i nazwisko, adres zamieszkania oraz nr PESEL, NIP i REGON Biorącego w użyczenie? Czy ma to nastąpić w formie listu poleconego? Jak ma zachować się organ w przypadku niepodjęcia takiej korespondencji przez podmiot? Podobnie jak w pkt 1 – aktualnie § 4 ust. 2 nie określa okresu trwania zobowiązania oraz sankcji za jego niewykonanie. - w zakresie pkt 3 – co projektodawca rozumie przez monitoring, ewaluację, wypełnianie ankiet? Kto ma organizować i przeprowadzać te czynności? W jakich terminach i w jakiej formie miałyby się one odbywać? W jaki sposób organ prowadzący ma wyegzekwować te zobowiązania (przykładowo – jak wyegzekwować od Biorącego w użyczenie wypełnienie ankiety)? Do niniejszego punktu będą miały zastosowanie również uwagi zgłoszone do pkt 1 i 2.		
10.	Załącznik do rozporządzenia – § 5	Wyjaśnienia wymaga, czy obowiązek zwrotu laptopa do organu prowadzącego pozostaje aktualny w	Art. 8 ust. 3 Ustawy stanowi, że laptop przyznany uczniowi klasy objętej wsparciem, na podstawie umowy użyczenia, stanowiący własność organu prowadzącego szkołę, w przypadku zmiany szkoły		

		<p>przypadku, kiedy uczeń zmienia szkołę na inną, ale pozostającą we właściwości tego samego organu prowadzącego.</p>	<p>przez ucznia podlega zwrotowi do organu prowadzącego szkołę, w terminie 30 dni od dnia zmiany szkoły. Dodatkowo, projektowany § 5 Umowy zawiera analogiczne rozwiązania.</p> <p>Praktyczny problem zastosowania przepisów ustawy i umowy pojawi się w przypadku kiedy uczeń klasy objętej wsparciem zmieni szkołę na inną, ale pozostającą we właściwości tego samego organu prowadzącego. Czy w takim przypadku obligatoryjny pozostaje zwrot laptopa? Mając na uwadze ww. przepisy oraz okoliczność, w której uczeń w dalszym ciągu jest uprawniony do wsparcia, to Biorący w użyczenie jest zobowiązany do zwrotu laptopa, a następnie uprawniony do zawarcia nowej umowy użyczenia po zmianie szkoły przez ucznia.</p> <p>Podniesione wątpliwości wymagają wyjaśnienia przez projektodawców.</p>		
11.	Załącznik do rozporządzenia - § 5	<p>Proponuje się w § 5 dodać zdanie: „Umowa ulega rozwiązaniu w dniu zwrotu Przedmiotu Umowy do Organu prowadzącego.”.</p>	<p>Niezależnie od uwagi z pkt 8 wskazuję, że projektowane rozporządzenie nie przewiduje co się dzieje z Umową w przypadku zmiany szkoły przez ucznia i zwrotu laptopa Organowi prowadzącemu. Literalne brzmienie Umowy pozwala na wyciągnięcie wniosku, że Umowa trwa i obowiązuje nadal, mimo zwrotu laptopa. Zatem proponuje się, aby w przypadku zmiany szkoły i zwrotu laptopa Umowa ulegała rozwiązaniu w dniu zwrotu Przedmiotu Umowy do Organu prowadzącego, bez konieczności dodatkowego rozwiązywania Umowy przed upływem 5-letniego terminu.</p>		
12.	Załącznik do rozporządzenia – § 6	<p>Proponuje się nadać przepisowi brzmienie: „§ 6. Wszelkie zmiany Umowy mogą nastąpić jedynie za zgodą Stron w formie papierowej opatrzonej własnoręcznym podpisem albo w postaci elektronicznej i opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, pod rygorem nieważności”.</p>	<p>Projektowany przepis przewiduje wyłącznie elektroniczną formę zmiany umowy.</p> <p>Art. 8 ust. 1 zd. 2 Ustawy stanowi, że umowę sporządza się w postaci papierowej i opatruje własnoręcznym podpisem albo w postaci elektronicznej i opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.</p> <p>Skoro art. 8 ust. 1 Ustawy dopuszcza zawarcie umowy w formie papierowej lub elektronicznej, to zasadne jest dopuszczenie na gruncie rozporządzenia, aby zmiana umowy następowała właśnie w tych formach.</p>		

		Ewentualnie proponuje się alternatywne brzmienie: „§ 6. Wszelkie zmiany Umowy mogą nastąpić jedynie za zgodą Stron w formie dokumentowej, pod rygorem nieważności.”.	W zakresie propozycji alternatywnego brzmienia § 6 wskazuję, że forma dokumentowa byłaby najwygodniejsza dla Stron co do ewentualnej zmiany umowy. Jednakże problematyczne pozostaje pozyskiwanie i przetwarzanie danych osobowych osób fizycznych Biorących w użyczenie, bowiem na etapie zawierania umowy organ prowadzący pozyskuje od takich osób wyłącznie dane w zakresie imienia i nazwiska, adresu zamieszkania i nr PESEL.		
13.	Załącznik do rozporządzenia – § 7	Proponuje się nadać przepisowi brzmienie: „§ 7. Umowa została sporządzona w postaci papierowej i opatrzona własnoręcznym podpisem*/w postaci elektronicznej i opatrzona kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym* oraz zawarta w dacie złożenia podpisu przez ostatnią ze Stron.” – przy jednoczesnej adnotacji w przypisie dolnym o treści: „niepotrzebne skreślić”.	Projektowany przepis „wymusza” elektroniczną formę umowy. Podobnie jak w przypadku uwagi do § 6 Umowy, również zasadne jest zastosowanie art. 8 ust. 1 Ustawy i dopuszczenie zawarcia umowy w formie papierowej lub elektronicznej. Forma sporządzenia Umowy powinna być tożsama z tą, którą określa art. 8 ust. 1 Ustawy.		
14.	Załącznik do rozporządzenia – propozycja dodania § 8	Należy doprecyzować właściwość sądu	O ile bezspornym jest, że kwestiach nieuregulowanych będą miały odpowiednie zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego, o tyle zasadnym jest, aby Umowa określała wprost, że który spory będzie rozstrzygał sąd właściwy do dochodzenia roszczeń wynikających z umowy. Takie postanowienie umowne pozwoli uniknąć sytuacji, w której Biorący w użyczenie zmieni adres zamieszkania i zaistnieje konieczność pozwania go przed sąd właściwy miejscowo dla niego.		
15.	Uwaga o charakterze ogólnym	1) Treść proponowanej w rozporządzeniu Umowy jest problematyczna w kontekście art. 718 Kodeksu cywilnego	Ad 1) Zgodnie z art. 718 Kodeksu cywilnego: § 1. Po zakończeniu użyczenia Biorący do używania obowiązany jest zwrócić Użyczącemu rzecz w stanie niepogorszonym; jednakże Biorący nie ponosi odpowiedzialności za zużycie rzeczy będące następstwem prawidłowego używania. § 2. Jeżeli Biorący do używania powierzył rzecz innej osobie, obowiązek powyższy ciąży także na tej osobie.		

		<p>2) Na jakiej podstawie prawnej i w jakim trybie minister właściwy do spraw informatyzacji pozyska dane osobowe w zakresie imion i nazwisk rodziców, którym organ prowadzący przekazał na własność albo użyzczył laptopy?</p>	<p>Sygnalizowany problem może mieć praktyczne znaczenie np. w sytuacji, w której Biorący w użyczenie odda laptopa do lombardu, albo sprzeda go osobie trzeciej. W takiej sytuacji będziemy mieli do czynienia z powierzeniem rzeczy innej osobie.</p> <p>Jak podaje Jacek Gudowski „Art. 718 jest normą dyspozytywną, w związku z czym kwestię zwrotu rzeczy po zakończeniu użyczenia strony mogą regulować odmiennie”. (J. Gudowski [w:] Komentarz do Kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania. Tom I-II, wyd. X, red. G. Bieniek, Warszawa 2011, art. 718).</p> <p>W świetle zgłoszonej uwagi projektodawcy powinni wyjaśnić:</p> <ul style="list-style-type: none"> - czy i w jaki sposób Organ prowadzący jest zobowiązany do „poszukiwania innych osób”, którym Biorący powierzył laptopa, - czy projektodawcy rozważają wprowadzenie do Umowy postanowień, które w sposób odmienny niż art. 718 Kc uregulują kwestie zwrotu rzeczy po zakończeniu użyczenia, - czy projektodawcy rozważają wprowadzenie do Umowy postanowień dot. ewentualnych kar umownych w związku z nieuprawnionym powierzeniem laptopa innej osobie? <p>Ad. 2) Art. 5 ust. 1 Ustawy stanowi, że Minister właściwy do spraw informatyzacji prowadzi ewidencję zakupionych i przekazanych laptopów organom prowadzącym szkołę. Z kolei zgodnie z art. 5 ust. 2 pkt 4 Ustawy, ewidencja zawiera w szczególności imiona i nazwiska rodziców, którym organ prowadzący szkołę przekazał na własność albo użyzczył laptopy.</p> <p>Zarówno Ustawa, rozporządzenie Ministra Cyfryzacji z dnia 3 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia wzoru umowy przekazania komputerów przenośnych typu laptop organowi prowadzącemu szkołę, jak też projektowane rozporządzenie nie regulują:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstawy prawnej pozyskania ww. danych osobowych, - trybu pozyskania tych danych. 		
--	--	---	--	--	--

		<p>3) w umowie brak zobowiązania rodziców do przekazania komputera do dyspozycji dziecka (z ustawy wynika, że obowiązkiem ministra właściwego do spraw informatyzacji jest zapewnienia wsparcia uczniom klas objętych wsparciem);</p>	<p>Logicznym wydaje się, że dane w zakresie imienia i nazwiska rodziców pozyska organ prowadzący zawierający umowę przekazania laptopa. Zatem w jaki sposób i na jakiej podstawie prawnej minister pozyska od organu prowadzącego ww. dane osobowe? Jaka jest podstawa prawna zobowiązująca/uprawniana organ prowadzący do przekazania ministrowi tych danych?</p>		
--	--	---	--	--	--